

» ŽUPNIJA SV. PETRA PRI MARIBORU

Z. Z.

»S skupnimi močmi bomo zmogli«

Kako se je novi župnijski upravitelj v Malečniku podal na zahtevno pot obsežnih obnovitvenih del

»K o še nisem povsem zaključil skoraj šestletnega študija kanonskega in evropskega prava človekovih pravic v Rimu (bil sem v sklepnih fazah pisanja doktorata), me je mariborski nadškof metropolit Cvikel prosil, da kot župnijski upravitelj prevzamem župnijo v predmestju Maribora, župnijo sv. Petra (Malečnik). Z Božjo in Marijino pomočjo sem sprejel njegovo prošnjo in se povsem zaupal vodstvu Svetega Duha,« pove župnijski upravitelj Sebastijan Valentan. Julija 2020 je prvič prestopil prag župnijskega dvorca v Malečniku in takoj opazil, da bo treba visoko zavihati rokave. Zaradi izrednih bivanjskih pogojev mu je nadškof priskrbel začasno stanovanje v župnišču na Pobrežju.

Izjemna dediščina

Župnija Sv. Petra v Malečniku je v čudovitem okolju, ravno prav stran od mestnega vrveža, med vinogradi, naravna meja je reka Drava, ki teče tik pod župnijsko cerkvijo. Njen tok je nekoč za cerkev predstavljal veliko nevarnost, zato je dal takratni župnik

dr. Janez Krstnik Sittich sedanjo cerkev leta 1730 pozidati na nekoliko bolj varnem delu zemljišča. Župnijska cerkev je posvečena sv. Petru (tako se je nekoč imenoval tudi kraj), ki je upodobljen na osrednji sliki v glavnem oltarju. Slavno sliko, kako Jezus izroča ključ apostolu Petru, je naslikal graški slikar Franz Ignaz Josef Flurer (1682–1742). Cerkev ima kar šest stranskih oltarjev Filipa Jakoba in Jožefa Strauba ter bandero s podobama sv. Petra in Pavla, delo slikarja Fortunata Berganta, čigar dela so trenutno razstavljena v Narodni galeriji v Ljubljani. Velika posebnost župnije so katakombe oziroma grobnica pod cerkvijo. Hkrati s cerkvijo jih je dal pred skoraj 300 leti postaviti že omenjeni Sittich. V katakombah je kar 64 grobnih niš in skrivnostni rov, za katerega (še) ne vedo, kam pelje. Posebej v postnem času, sicer pa skozi vse leto, so lepo obiskane kapele križevega pota, ki se razprostirajo po hribu od župnijske do romarske cerkve Matere Božje na Gorci (včasih so vzpetini rekli Gora). Leta 1847 jih je dal pozidati znameniti

župnik in častni kanonik Marko Glaser, ki je bil pojem kraja za tisti čas. Prenovil je obe cerkvi, v kraj pripeljal redovnice, bistrške šolske sestre, da so začele vzgojno-izobraževalno dejavnost, skrbel za prenavo duhovnega življenja. Bil je pesnik, pisatelj in velik prijatelj bl. Antona Martina Slomška, ki je bil prav zaradi tega prijateljstva velikokrat gost v župniji.

Marijina romarska cerkev na Gorci je poglavje zase. Ta gotski biser nosi na zunanjem južnem oporniku cerkvene ladje vklesano letnico 1517. V Glaserjevem času sta jo v novogotskem slogu v celoti poslikala mojstra Fantoni in Brollo. Danes privablja romarje, Marijine častilce, od blizu in daleč, posebej slovesno je na praznik Marijinega rojstva. Že na predvečer po neprekinjenem

tristoletnem izročilu priromajo romarji iz župnije Sv. Anton v Slovenskih goricah (nekdaj so v posebnem prostoru v cerkvi prenočili) ter vso noč prepevajo Marijine pesmi in molijo, ob polnoči pa je slovesna maša. Na vso to izjemno kulturno dediščino so zelo ponosni.

Obnova prostorov

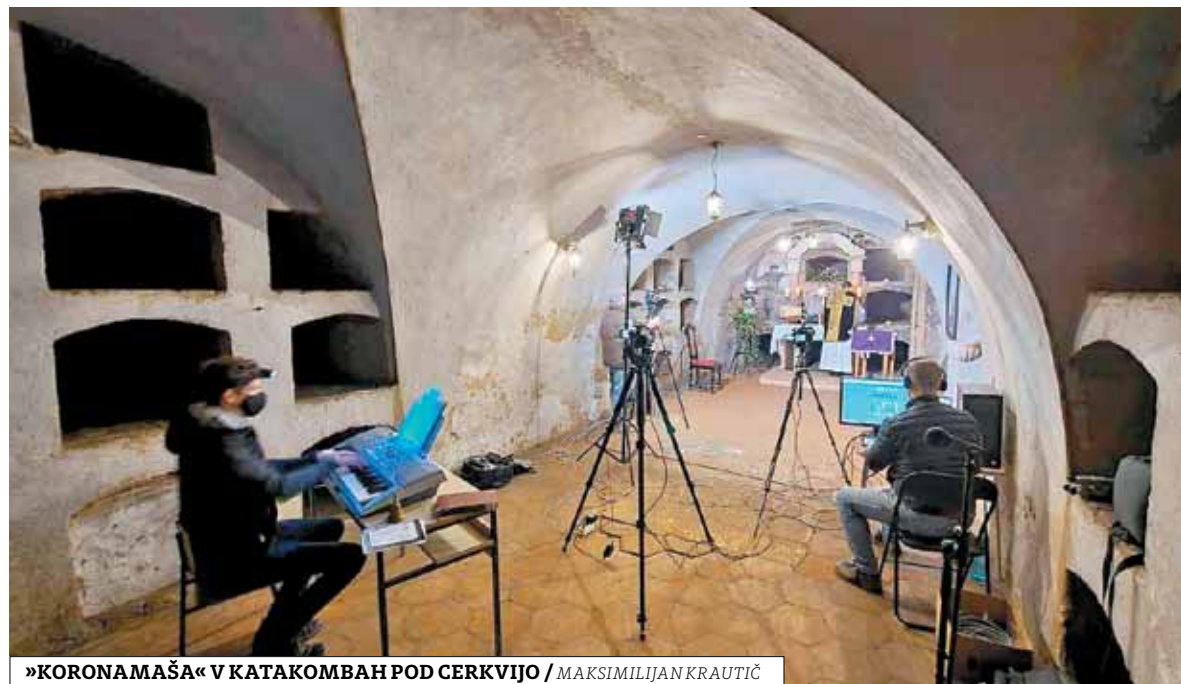
Župnijski upravitelj Sebastijan Valentan pove, da so mu prvo skrb, ko je prišel v župnijo, predstavljali veroučenci, zato so skupaj s člani gospodarskega sveta sklenili, da bodo najprej prenovili veroučne učilnice in sanitarije. Veroučni prostor mora

biti za otroke prijetno okolje, v katerem se dobro počutijo in kamor radi prihajajo. Biti mora sodoben in funkcionalen. »Mislim, da nam je te osnovne pogoje uspelo dokaj hitro zagotoviti in novo veroučno leto se je že začelo v prenovljeni učilnici. Nepozabne ostajajo velike oči otrok, ko so vanjo vstopili. Nekateri so nekaj časa samo sedeli in vrteli glavo. Vse je bilo novo. Ko vidiš to zadovoljstvo, je ves trud poplačan. Rad bi se na tem mestu zahvalil prijateljici, pisateljici in novinarici v ZDA, ki je v ameriškem časopisu objavila fotografije stare učilnice in zapis o tem, česar smo se lotili.« Kar nekaj dobrotnikov

Milena Mak, voditeljica Karitas, članica ŽPS

Župnijsko Karitas vodim petnajst let. Skrbim za čiščenje in krašenje cerkve Matere Božje na Gorci ter za zvonjenje pokojnim na pogrebi. Sodelujem tudi kot bralka Božje besede. Kot članica župnijskega pastoralnega sveta se trudim za strpen dialog in za dobro sodelovanje z družbo v kraju. Aktivno sem se vključevala v delo župnije že od mladosti. Zdaj, ko sem upokojena, namenjam delu v župniji več časa. Mislim, da je delo za ljudi poslanstvo, ki mi je namenjeno. Če sem kot kamenček v mozaiku nekaj malega doprinesla k dobremu počutju sočlani, mi je to v zadovoljstvo. Ko nekaj delim z drugimi: čas, veselje, žalost, dobrine, tudi sama veliko pridobim. Toplo mi je pri srcu, ko naredim nekaj dobrega, in počutim se srečno.

»KORONAMAŠA« V KATAKOMBAH POD CERKVIJO / MAKSIMILIJAN KRAUTIČ

Ivan Dajčman, tajnik ŽPS in član ŽGS

Trenutno je poudarek na urejanju in sanaciji župnijskega dvorca ter gospodarskega objekta. Zelo intenzivno se pripravljamo na obnovo pročelja na cerkvi sv. Petra, kar bo velik zalogaj. Velika pridobitev za župnijo je seveda prihod novega župnijskega upravitelja. Mnoge stvari so zdaj odkrite in postavljene v ospredje, kot so recimo odprtje katakomb, postavitve postnih jasic in votlina Oljske gore v cerkvi. Zelo pomembno je, da je v pomoč v župniji vključenih veliko ljudi, tudi mladih, ki imajo veliko idej, kako izboljševati mnoge stvari. Mislim, da imamo v župniji veliko dragocenega, in prav je, da to pokažemo tudi drugim: cerkev sv. Petra, romarsko cerkev Device Marije na Gorci ter čudovit križev pot na Gorci.

KRIŽEV POT NA GORCO / ANITA KIRBIŠ

SODELUJOČE PRI OBNOVI JE OBISKAL NADŠKOF. / ARHIV ŽUPNIJE

LANSKO PRVO OBHAJILO / GREGA NEUVIRT

MARIJINA ROMARSKA CERKEV NA GORCI / I. Ž.

se jim je od tam oglasilo in tudi zaradi njihove pomoči so stroške prenove lahko poplačali. »Župnija je z mojim prihodom dobila dva nova veroučitelja, ki predano opravljata svojo službo. Upamo le, da se bomo lahko čim prej vrnili v veroučne klopi, saj verouk na daljavo ni to, kar si želimo.«

Lani, pred novim valom epidemije, je kar dobro kazalo, otroci so prejeli prvo obhajilo, žegnanje na Gorci je lepo potekalo in nasploh se je čutil optimizem. Začeli so tudi z otroškimi oziroma družinskimi mašami, obisk v cerkvi se je začel zelo večati. Pri deseti maši včasih ni bilo več prostora v klopih, ker so bile polne otrok, staršev, dedkov in babic ter drugih vernikov. Veroučenci so že začeli sodelovati pri maši z branjem

beril in uvodov. »Res je bilo čutili polnost življenja in vere, nato pa je pljusnil nov epidemiološki val in za kratek čas je vse zastalo. Pravim za kratek čas, ker smo se takoj lotili iskanja novih poti in priložnosti. Ni bilo predaje,« doda župnijski upravitelj.

Zvesti sodelavci

Župnija šteje nekaj manj kot 3.000 vernikov, šest krstov so imeli v preteklem letu, poslovi-li so se od 33 župljanov, število nedeljnikov pa je prilagojeno koronavirusnim omejitvam. Cerkev je zelo velika, imajo tudi emporo ali galerijo. Imajo tri nedeljske maše, ki se jih v teh zahtevnih časih udeležuje 150 ljudi. Vero-

učencev je več kot sto, deset jih bo šlo k prvemu obhajilu, petnajst pa k birmi.

»V pastoralno delo župnije so vključeni naši zlati ljudje, brez katerih župnija ne bi bila to, kar je. Vsem se na tem mestu javno zahvaljujem, da za naše skupno dobro darujejo svoj čas in energijo,« poudari Sebastijan Valentan. To so predvsem člani gospodarskega in župnijskega sveta, Karitas, katehistinja in stalni diakon, ki je tudi katehist, organist s cerkvenim pevskim zborom, ministranti, krasilniki v cerkvi, gospe, ki vsako soboto poskrbijo za čistost svetišča, zveste župnijske gospodinje ter številni drugi posamezniki. K temu doda: »Hudo mi je, ker zaradi zdravstvenih razlogov ob prvih petkih ne morem do bolnikov in ostarelih, se pa z nekaterimi slišimo po telefonu in na ta način vzdržujemo stik. Pohvaliti moram naše zveste župljane, ki po svojih močeh tudi finančno pomagajo,

215.

obletnico rojstva župnika Marka Glaserja obhajajo letos.

da obnovitvena dela, ki so prepotrebna, lepo napredujejo.«

Ljudje so pripravljeni v župniji sodelovati na najrazličnejše načine. Veseli so sodelovanja z Društvom malečniških gospodinj, ki so nedavno dobile prostore v župnijskem dvorcu. Skupaj z njimi so na pustni torek spekli krofe in tako razveselili varovance v centru Polž Maribor. Del župnijskih prostorov uporablja tudi Društvo upokojencev, ki ima v najemu staro prešo, v kateri načrtujejo številne dejavnosti. »Povezovanje v kraju je zelo pomembno, res pa je, da bi si želeli večje odprtosti Mestne občine Maribor, v katero spadamo, in krajevne skupnosti,« doda Valentan.

Glaserjev salon

Poleg podeljevanja zakramentov in zakramentalov ter rednega pastoralnega dela je bilo v zadnjem času veliko energije usmerjene v prenovalo baročnega župnijskega dvorca. V njem je že bil salon, ki pa ga bodo zaradi

zelo pomembne vloge, ki jo je pustil v kraju, poimenovali po Marku Glaserju, tamkajšnjem župniku in častnem kanoniku. Glaserjev salon bo dobil tudi galerijo umetniških del. V njej bodo razstavljene slike iz 18. in 19. stoletja in pohištvo iz tistega časa. Poleg salona je tu majhna kapela, ki jo je osebno blagoslovil Anton Martin Slomšek. Dela tečejo nemoteno. Evidentiranje umetnin je prevzel dr. Ferdinand Šerbelj, dolgoletni kustos Narodne galerije, slike so pri restavratorskih mojstrih, obnovljen bo tudi zelo dragocen Glaserjev mašni plašč, na katerem sta iz zlatih niti izvezeni njegovi inicialki MG. Plašč restavrira dr. Eva Ileč, vodja

konservatorsko-restavratorskega oddelka v Pokrajinskem muzeju Ptuj - Ormož. Slikopleskarska in druga gradbena dela potrpežljivo opravljajo usposobljeni prostovoljci, župljani, ki jim gre največja zahvala.

Ker letos obhajajo 215. obletnico Glaserjevega rojstva, bo kmalu vse nared za slavnostno odprtje. Sebastijan Valentan doda: »Nato pa se bodo naše misli usmerile k obnovi fasade na župnijski cerkvi, kar bo večleten projekt, saj bo treba zbrati dovolj sredstev (približno 150.000 evrov), a verjamem, da bomo s skupnimi močmi zmogli.«

IVO ŽAJDELA

ivo.zajdela@druzina.si

Sebastijan Valentan, župnijski upravitelj

Vodenje župnije je zahtevno poslanstvo, ki pa je izredno lepo. V tem poslanstvu se odvija bistvo duhovništva, ki ga je najlepše opisal sv. papež Janez Pavel II., ko je dejal, da »duhovniki v Cerkvi in za Cerkev zakramentalno zastopajo Jezusa Kristusa, Glavo in Pastirja, verodostojno oznanjajo njegovo besedo, ponavljajo njegovo znamenje odpuščanja in delitve odrešenja predvsem s krstom, pokoro in evharistijo, z ljubeznijo skrbijo za popolno podaritev samih sebe za čredo, ki jo zbirajo v ednosti ter vodijo k Očetu po Kristusu v Duhu«. Vse to se uresničuje v župniji, ki je skupnost verujočih in tistih, ki Boga iskreno iščejo. Vodenje župnije je zame nova izkušnja, prek katere pa vsak dan znova doživljam Božji dotik. Največjega pomena je seveda zbiranje ob božji mizi, a če temu sledi srečanje v župnijski kuhinji, je to znamenje, da nas je vse skupaj Božje in sve-to nagovorilo, kot je srca

učencev, ki sta šla v Emavs, ogrelo srečanje s »tujcem«, za katerega sta naposled spoznala, da je bil sam Jezus. Po tem srečanju nista bila več enaka, želela sta si njegove družbe, ker je bil tako zelo drugačen, a hkrati tako zelo njima podoben. Duhovništvo v pristnem odnosu z verujočimi in iskalki Boga je najlepši poklic, ki ga z veseljem živim.

Brin Bračko, vodja ministrantov

Časi, ki nas vse nagovarjajo k skrbi za preprečevanje širjenja virusa covid-19, so močno vplivali tudi na aktivnosti ministrantov. Zdaj pod vodstvom restavratorja sodelujem pri restavriranju notranjih vrat v župnišču. Ministrirati sem začel skupaj s starejšo sestro. Spomnim se dneva in ponosa, ko sem dobil svojo prvo ministrantsko obleko, ter potrpežljivih starejših ministrantov, ki so nas učili častno sodelovati pri bogoslužjih. Vesel sem, da so nas starejši vzeli za svoje in tako smo razvili prijateljski odnos, ki med nami traja še danes, čeprav kar nekaj teh starejših »ministrantskih« prijateljev več ne ministrira. Ponosen sem nase, da vztrajam pri ministriranju že sedem let, hvaležen sem staršem, da so me pri tem spodbujali.